

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jana Vyklického a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobce **L. M. H.**, zastoupeného Mgr. et Mgr. Markem Čechovským, Ph.D., advokátem se sídlem Praha 1, Opletalova 25, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra, Komisi pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem Praha 4, nám. Hrdinů 1634/3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 21. 4. 2015, č. j. 59 A 78/2014 – 84,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se p ř i z n á v á** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci (dále jen „krajský soud“) rozsudkem ze dne 21. 4. 2015, č. j. 59 A 78/2014 – 84, zamítl žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 5. 2014, č. j. MV-130235-7SO/2013. Rozhodnutím žalovaného bylo zamítnuto odvolání proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 21. 9. 2013, č. j. OAM-301-22/ZR-2013. Rozhodnutím prvoinstančního správního orgánu bylo žalobci (dále „stěžovatel“) zrušeno povolení k trvalému pobytu podle ustanovení § 87l odst. 1 písm. a) a c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).

Shora uvedený rozsudek napadá stěžovatel kasační stížností, v rámci které požádal Nejvyšší správní soud o přiznání odkladného účinku. Návrh odůvodňuje především dopady správního rozhodnutí do jeho rodinného a soukromého života. Uvádí, že pečuje o nezletilého občana České republiky, jehož matka pobývá v zahraničí a nejeví o něj zájem. Výkonem rozhodnutí by byl nucen vycestovat do země původu, kde již nemá žádné rodinné ani sociální zázemí. Zdůraznil, že ačkoli si požádal o povolení k přechodnému pobytu z titulu osoby žijící ve společné domácnosti s občanem EU, nemá nárok na tzv. překlenovací štítek dle § 87y zákona o pobytu cizinců, který by umožňoval legální pobyt na území České republiky. Dle stěžovatele se přiznání odkladného účinku nedotkne práv třetích osob a nebude ani v rozporu s veřejným pořádkem.

Žalovaný se k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud úvodem předesílá, že institut odkladného účinku má zcela mimořádnou povahu. Kasační stížnost proti rozhodnutí soudu ve správním soudnictví není řádným opravným prostředkem, u nějž by bylo možno odkladný účinek bez dalšího očekávat.

Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti odnímá Nejvyšší správní soud před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocnému rozhodnutí krajského soudu, na které je jinak třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno. Tento postup proto musí být vyhrazen pro výjimečné případy.

Dle § 107 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) platí, že kasační stížnost nemá odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přičemž ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s., upravující odkladný účinek žaloby, se užijí přiměřeně. Dle § 73 odst. 2 s. ř. s. musí být pro přiznání odkladného účinku naplněny dva předpoklady. Soud přizná žalobě (či kasační stížnosti) odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro navrhovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, nebude-li takový postup v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Důvody možného vzniku nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám jsou přitom vždy subjektivní, závislé zásadně na osobě a situaci stěžovatele. Z právě uvedeného plyne, že stěžovatel nese také břemeno tvrzení; očekává se tak od něj uvedení konkrétních a relevantních tvrzení, a podrobné rozvedení, v čem konkrétně tuto možnou újmu spatřuje a jakou intenzitu případná újma má (k tomu srovnej např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012 – 32, či ze dne 23. 1. 2014, č. j. 6 Ads 99/2013 – 11; všechna zde citovaná rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz). Konečně lze poznamenat, že přiměřené užití ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s. mimo jiné znamená, že odkladný účinek, který lze za splnění stanovených předpokladů přiznat kasační stížnosti, působí pouze vůči rozhodnutí krajského soudu, nikoli vůči rozhodnutí správního orgánu, jako je tomu v případě odkladného účinku žaloby. Nebylo-li tedy v průběhu řízení před krajským soudem kladně rozhodnuto o návrhu na přiznání odkladného účinku žaloby anebo nenastal-li odkladný účinek žaloby přímo ze zákona (jak tomu v některých typech řízení je), tj. nebyly-li takto účinky správního rozhodnutí sistovány již v řízení před krajským soudem, odkladný účinek kasační stížnosti by z povahy věci obdobným způsobem vůči rozhodnutí žalovaného správního orgánu působit nemohl (blíže k tomu viz usnesení zdejšího soudu ze dne 2. 2. 2015, č. j. 3 As 221/2014 – 35.)

V daném případě stěžovatel povinnost tvrzení splnil, když uvedl, jakým způsobem se správní rozhodnutí projeví v jeho rodinném a soukromém životě. Spis krajského soudu navíc obsahuje podklady (zpráva Úřadu městské části Praha 11, odboru sociálních věcí a zdravotnictví), jež tvrzení stěžovatele o péči o nezletilou osobu potvrzují. Zdejší soud proto při posouzení návrhu na přiznání odkladného účinku vychází z toho, že obavám stěžovatele z nepřiměřeného zásahu do práva na respektování rodinného a soukromého života nelze upřít reálný základ.

Ze soudního spisu navíc vyplynulo, že odkladný účinek byl přiznán již v řízení o správní žalobě (viz usnesení krajského soudu ze dne 25. 11. 2014, č. j. 59 A 78/2014 – 73). Za této procesní situace lze proto dosáhnout stěžovatelem zamýšleného účinku vyhověním jeho žádosti o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti; odložením účinků rozsudku krajského soudu je na vzniklou procesní situaci třeba nahlížet (dočasně) tak, jako by napadený rozsudek krajského soudu nebyl dosud vydán, čímž se obnovují účinky rozhodnutí o odkladném účinku správní žaloby působící vůči rozhodnutí správního orgánu.

Po zhodnocení důvodů uváděných stěžovatelem a skutečností vyplývajících ze správního spisu dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou naplněny.

Lze poznamenat, že skutečnosti uváděné stěžovatelem by opravdu mohly znamenat významný zásah do jeho soukromého a rodinného života. Nuceným vycestováním by totiž mohly

pokračování

být narušeny vazby mezi stěžovatelem a nezletilou občankou České republiky, kterou stěžovatel považuje za svou dceru, a o níž pečuje. Navíc má Nejvyšší správní soud za to, že může být pro výkon stěžovatelova ústavního práva na spravedlivý proces nezbytné, aby stěžovatel mohl zůstat na území ČR do skončení řízení o jeho kasační stížnosti. Byť je stěžovatel v tomto řízení, jak požaduje soudní řád správní, zastoupen advokátem, nelze přehlédnout, že k právu na spravedlivý proces náleží i právo účastníka vystupovat v tomto řízení osobně, být v kontaktu se svým zástupcem, udělovat mu konkrétní pokyny pro výkon zastoupení atd.

Nejvyšší správní soud nakonec nepřehlédl, že v souvislosti s napadeným správním rozhodnutím k bezprostřední povinnosti opustit území ČR ještě nedochází, neboť se nejedná o rozhodnutí o správním vyhoštění, nicméně v souladu s názorem vysloveným již v usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011 – 100 platí, že „*stěžící lze předpokládat, že cizinec má předejít případné nenabraditelné újmě tím, že bude vědomě porušovat zákon nelegálním pobytem na území ČR a vystavovat se riziku, že mu bude uděleno správní vyhoštění, s nímž je navíc vždy spojen zákaz pobytu v ČR na určitou dobu.*“

Stejně jako v řízení před krajským soudem, i v řízení o kasační stížnosti tak stále přetrvává možnost, že by stěžovateli splněním napadeného správního rozhodnutí vznikla nepoměrně větší újma, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám.

Nejvyšší správní soud konečně posoudil návrh na přiznání odkladného účinku i z hlediska zbývající podmínky stanovené v § 73 odst. 2 s. ř. s. Neshledal přitom žádné skutečnosti, pro které by přiznání odkladného účinku bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Ačkoli nelze opomenout, že trvalý pobyt byl stěžovateli zrušen mimo jiné z důvodu, že závažným způsobem narušuje veřejný pořádek (stěžovatel se dopustil hospodářské trestné činnosti), přihlédl Nejvyšší správní soud k tomu, že stěžovatel byl z výkonu trestu propuštěn a nejednalo se o trestný čin proti životu či zdraví jiných osob. Přiznání odkladného účinku navíc pouze odsouvá účinky rozhodnutí žalovaného po dobu, kdy je vedeno řízení o kasační stížnosti.

Z uvedených důvodů proto zdejší soud podle § 107 s. ř. s., ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s., kasační stížnosti odkladný účinek přiznal. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti nicméně Nejvyšší správní soud žádným způsobem nepředjímá své rozhodnutí o věci samé.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. června 2015

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu